

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Lapin Louhos Oy (3257707-4)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupahakemus koskee maa-aineksen ottamista, louhintaa ja murskaamista.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu Rovaniemen kaupungin Korkalon kylän Korkiavaaraan tilalle Palokangas RN:o 698-401-207-3. Alue sijoittuu Rovaniemen keskustasta noin 3 km etelään.

Ottamisalueen koordinaatit N 7371400 ja E 441400 (tm-35).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 25.1.2022 (2022-1031). Hakemusta on päivitetty 24.2.2022 sekä täydennetty 5.4.2022 ja 15.8.2022.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Lupahakemuksen mukaiselle alueelle on myönnetty maa-aineslupa 700/2019 ja ympäristölupa 5/2019 (Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta 30.1.2019 § 15). Lupa päättyy 30.5.2029.

Luvanhakijalla on maanomistajan suostumus hakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Hakemuksen mukaisella toiminta-alueella ei ole kuntatason kaavoja. Rovaniemen vaihemaakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue sijoittuu maa-ainesten ottamisalueelle (EO) sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M).

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen Korkiavaarassa tilalla Palokangas RN:o 698-401-207-3. Rovaniemen kaupunkialue sijaitsee alueesta pohjoiseen lähimmillään noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Lähin asutus on kaksi asuintaloa, jotka sijaitsevat Kemijoen itäpuolentien varrella ottamisalueen luoteis-/pohjoispuolella lähimmillään noin 550 m etäisyydellä ottamisalueelta.

Korkiavaara näkyy Kemijoen itäpuolentieltä katsottuna sekä jonkin verran Kemijoen länsirannalle osana jokea reunustavaa vaarojen jonoa. Varsinainen louhintaluokka jää kuitenkin puuston ja rinnealueiden taakse, eikä louhosalueelle siten juuri ole näköyhteyttä. Alueella on tasaisia, matalia kalliopintoja ja matalia, liuskoittuneita ja halkeileita lohkkareita harvakseltaan metsän keskellä. Lapin POSKI-hankkeen selvitysten

mukaan Korkiavaara on arvotettu kohtalaisen arvokkaaksi kallioalueeksi. Ottotoiminnan myötä maisemakuva tulee muuttumaan jonkin verran, koska louhintaa tehdään vaaran lakialueella. Maisemavaikutusten selvittämiseksi tarkemmin on tehty erilliset havainnekuvat, joista selviää louhinnan aiheuttama vaikutus maisemakuvaan eri suunnista katsottuna. Kaiken kaikkiaan vaikutus on suhteellisen vähäinen, sillä vaaran rinnealueita jää edelleen paljon koskematta.

Siltä osin kun alue ei ole avoimena olevaa louhosaluetta, on alue enimmäkseen kuivahkon variksenmarja-mustikkatyyppin kankaan nuorta ja varttunutta hoidettua männikköä. Varsinaisella ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai muita arvokkaita alueita. Lähin luonnonsuojelualue on Paukalonpalon yksityinen luonnonsuojelualue, joka sijaitsee ottamisalueesta pohjoiseen reilun kilometrin etäisyydellä. Lähin Natura-alue on Ounasjoki (FI1301318), joka sijaitsee ottamisalueesta pohjoiseen yli kuuden kilometrin etäisyydellä. Museoviraston rekisterin mukaan ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole muinaisjäännöksiä. Lähin muinaismuisto (kivikautinen asuinpaikka) sijaitsee ottamisalueen länsipuolella Kemijoen varrella noin 1,5 km etäisyydellä ottamisalueelta.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on 2 luokan pohjavesialue Pöyliövaara (12699107) reilun kilometrin etäisyydellä ottamisalueelta pohjoiseen. Varsinaisen ottamisalueen kallioisella alueella pohjavettä ei juuri muodostu, sillä valtaosa sadevedestä poistuu alueelta pintavalunnan kautta, imeytyy kasvustoon tai haihtuu. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole yhdys-kuntien vedenottamoita. Aukkailla saattaa olla omia talousvesikaivoja, joista mahdolliset lähimmät kaivot sijaitsevat yli 500 m etäisyydellä ottamisalueelta.

Viereinen ottamisalue

Hakemuksen mukainen ottamisalue rajoittuu lännessä toiseen ottamisalueeseen kiinteistöllä 698-401-2-3, jolle toinen toiminnanharjoittaja (Napapiirin Kuljetus Oy) hakee erillistä lupaa 10,7 ha:n kokoiselle louhinta-alueelle (ottamisalue 12 ha). Kiinteistöjen väliin ei jää kannasta, vaan molemmat ottamisalueet yhdistyvät lopputilanteessa yhdeksi louhinta-aluekokonaisuudeksi, joka pinta-alaltaan on yhteensä 15,0 ha ja ottamisaluekokonaisuus 19,4 ha. Naapurikiinteistöjen ottamisalueella hakemuksen mukainen ottomäärä on niin ikään 890 000 m³. Molempien ottamisalueiden yhteenlaskettu ottomäärä on siten 1 780 000 m³, tai 178 000 m³ vuodessa. Tämä tarkoittaa, ettei YVA-menettelyä vaadita, sillä vuotuinen yhteenlaskettukin ottomäärä alittaa 200 000 m³ ja ottamisalueen pinta-ala alittaa 25 ha.

LAITOKSEN TOIMINTA

Kyseessä on olevassa oleva toiminta, jota nyt tullaan laajentamaan. Maanomistaja on aloittanut louhintatoiminnan alueella vuonna 2019 1,8 ha kokoisella alueella. Luvitettu alue on jo louhittu kokonaisuudessaan. Näin ollen toimintaa tullaan nyt laajentamaan siten, että louhinta etenee uudelle pinta-alaltaan 4,4 ha kokoiselle louhinta-alueelle. Ns. ottamisalue, eli alue jonka sisälle kaikki toiminnot sijoittuvat (mm. pin-

tamaiden varastointi ja pohjoisosan varastokenttä) on pinta-alaltaan 7,4 ha (sisältää jo aiemmin luvitettua aluetta).

Suunnitelman mukainen ottotaso/louhintataso on +120...+122 (N2000) siten, että alueen tuleva pinta viettää etelästä pohjoiseen. Suunnitelman mukainen ottotaso/louhintataso on +120...+122 (N2000) siten, että alueen tuleva pinta viettää etelästä pohjoiseen. Hulevedet ohjautuvat siten alueen pohjois-/luoteispuolelle. Louhintaluokitusalue yhtyy naapurikiinteistön louhinta-alueen kanssa ilman kannaksia.

Hakemuksen mukaisella ottamisalueella louhitaan kalliota yhteensä noin 890 000 m³, mikä vastaa noin 2,4 miljoonaa tonnia. Yhdistettyä maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan 10 vuodeksi luvan lainvoimistumisesta. Laskennallinen vuotuinen ottomäärä on siten 89 000 m³. Todellisuudessa vuosittainen ottomäärä vaihtelee kiviaineksen kysynnän mukaisesti ja se saattaa vaihdella eri vuosina. Alueelta louhittava ja jalostettava kiviaines käytetään lähiseudun kaikenlaiseen rakentamiseen, johon se sopii, mm. tienrakennusmateriaaliksi ja täyttömateriaaliksi.

Alueella murskataan louhetta maksimissaan 350 000 tonnia vuodessa. Keskimääräinen murskausmäärä on kokonaisottomäärän ja kymmenen vuoden lupa-aikaa huomioiden noin 240 000 t/a. Määrät ovat suurempia kuin nykyisessä luvassa (42 000 t/90 000 t) ja on mahdollista, ettei päästä niin suuriin tuotantomääriin kuin nyt haetaan.

Louhinta- ja murskaustoiminta on urakkaluontaista. Louhintaa ja murskausta on keskimäärin 1-3 kertaa vuodessa, toimintajakson ollessa noin 2-8 viikkoa kerrallaan. Louhinta- ja murskausurakoiden välissä alueella tehdään vain murskeen lastauksia ja kuljetuksia. Kun tuotteet ovat loppumassa käynnistetään seuraava louhinta- ja murskausurakka. Aktiivisia toimintapäiviä on ottamisalueella vuodessa siten arviolta noin 0...100 päivää. Räjähdyksiä on vuositason varsin vähän, arviolta noin 5-10 kappaletta. Mikäli kiviaineksen kysyntää on enemmän, on vastaavasti louhinta- ja murskaustoimintaa enemmän.

Toiminnalle esitetään seuraavia toimintoaikoja: poraukset ma-pe klo 7-21, rikotus ma-pe klo 8-20, räjäytykset ma-pe klo 8-18, murskaus ma-pe klo 7-21, kuljetukset ja kuormaukset ma-pe klo 6-22 sekä la klo 7-17. Nykyisessä luvassa kuljetukset ovat sallittuja arkisin klo 7-22 eikä lauantaisin ollenkaan. Tältä osin siis esitetään nyt muutosta. Kuljetusten alkaminen klo 6 arkisin on yleinen käytäntö maa-ainesten ottoalueilla. Lauantaisin tapahtuville kuljetuksille voi esiintyä tarvetta satunnaisesti, mutta jatkuvasti sitä ei ole. Koska asutukseen on yli 500 m etäisyys, ns. Muraus-asetusta ei sovelleta toiminta-aikojen osalta. Asetus sinänsä voisi mahdollistaa murskausta klo 22 asti.

Alueelle sijoitettava murskauslaitos on tyyppiltään siirrettävä (Lokotrack) ja toimii urakkaluontoisesti. Laitos ei ole paikalla jatkuvasti, vaan se tuodaan alueelle aina murskausurakan ajaksi. Laitoksen kuljettimet ovat riittävässä määrin koteloitu pölyämisen vähentämiseksi ja työturvallisuuden varmentamiseksi. Murskauslaitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastoista. Lähtömateriaali syötetään kaivinkoneella, pyörä-

kuormaajalla tai siirtoautolla syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Ensimmäisen murskausvaiheen tuote siirretään kuljettimella joko suoraan välimurskaimeen tai seulalle. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä vaiheessa murskausta ja seulontaa jatketaan halutun tuotteen valmistamiseksi. Tuotteen teknisiä ominaisuuksia säätelevät tuotestandardit.

Siirrettävä murskauslaitos sijoitetaan toiminnan alkuvaiheessa ottamisalueen pohjoisosaan aiemmin louhitulle alueelle. Kun louhinta on edennyt riittävästi, tulee laitos siirtymään ylös tämän suunnitelman mukaiselle louhinta-alueelle. Näin pyritään minimoimaan alueen sisäisiä kiviaineskuljetusmatkoja. Lisäksi ympäröivät kalliorintaukset toimivat tehokkaina melusuojoina. Siirrettävän laitoksen tarkkaa sijaintia tietyssä toimintavaiheessa ei voida suunnitella etukäteen. Asutukseen jää etäisyyttä laitoksesta alkuvaiheessa vähintään noin 650 m ja toiminnan edetessä tätäkin enemmän.

Murskaamalla valmistetut murskejakeet varastoidaan eri raekokoa olevissa tuotekasoissa ottamisalueella. Ensivaiheessa varastointi sijoittuu ottamisalueen pohjoisosan aiemmin louhitulla alueella (nykyisen luvan alueella). Kun louhinta on edennyt riittävästi, sijoittuu varastointitoimintoja lisäksi tämän suunnitelman mukaisen louhinta-alueen sisälle. Varastokasoja on yleensä eniten murskauslaitoksen läheisyydessä, jolloin minimoidaan työmaan sisäisiä kuljetusmatkoja. Murskausurakan aikana ja sen jälkeen varastoinnin tilatarve on luonnollisesti suurimmillaan.

Puhtaiden ylijäämämaiden tuonti

Alueen maisemointia Hakemuksessa on esitetty, että alueen maisemointia (kasvualustan perustamista ja luiskien rakentamista) varten varaudutaan tuomaan alueelle puhtaita ylijäämäkaita maksimissaan 49 000 tonnia/a. Kyse ei ole maankaatopaikka-toiminnasta, vaan maita tuodaan ainoastaan maisemointitarpeita varten. Hakemuksessa on esitetty, että maiden tuontia pyritään minimoimaan mm. siten, että reuna-alueilla louhinta tehtäisiin porrastetusti, jolloin luiskien rakentamiseen tarvittaisiin vähemmän maa-ainesta. Tästä huolimatta asianmukaisen maisemoinnin suorittaminen tulee vaatimaan maa-ainesta. Myös kasvukerroksen perustaminen tulevaa metsitystä varten vaatii tätä, sillä ottamisalueella ei nykytilassa ole riittävästi pinta-/irtomaita näitä tarpeita varten. Hakemuksessa on arvioitu, että muualta tuotuja puhtaita maita tarvittaisiin maisemointitarpeisiin noin 110 000 m³. Tämä vastaa noin 200 000 tonnia. Koska maita ei tuoda yli 49 000 t/a tämä tarkoittaisi, että maita tuotaisiin reilun neljän vuoden aikana. Tuonnissa tulee kuitenkin olemaan kausittaisia vaihteluita riippuen siitä, miten paljon maita on saatavilla. Maiden tuonti on joka tapauksessa ajankohtaista vasta myöhemmin, kun louhinta on edennyt siten, että maisemointia voi alkaa tekemään. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että tuotavia maita aletaan sijoittaa suoraan sellaiselle maisemoitavalle reuna-alueelle, jossa louhinta jo on päättynyt. Louhinta jatkuu samalla muualla ottamisalueella. Tarkoitus ei siis ole, että tuotuja maita välivarastoitaisiin ottamisalueella ja myöhemmin vasta siirrettäisiin maisemoitavaan kohtaan, vaan maat sijoitettaisiin suoraan lopulliseen kohtaan. Vähäistä välivarastointitoimintaa ja maiden siirtoa voi kuitenkin myös olla joissakin tilanteissa tarpeen. Puhtaita ylijäämäkaita tuodaan esim. lähiseudun rakennustyö-

mailta, joissa ylijäämämaita muodostuu maanrakentamisen yhteydessä. Etukäteen tällaiset kohteet eivät ole tiedossa, vaan ne selviävät ajan myötä. Ottamisalueelle ei kuitenkaan tuoda maita sellaisista alueista joissa tiedetään tai epäillään olevan saastuneita maita. Kaikista alueelle tuotavista kuormista ja niiden alkuperästä pidetään kirjaa ja niiden sijoituspaikka ottamisalueella tallennetaan myös. Näin pystytään jälkikäteenkin selvittämään, millaisia maita alueelle on tuotu ja mihin kohtaan ne on läjitetty. Ympäristöriskejä maiden tuonnista ei muodostu, sillä alueelle tuodaan vain puhtaista maita. Kun maat pääosin ovat peräisin lähiseudulta, niiden kemiallinen koostumus ei myöskään suuresti eroa ottamisalueen maaperän luonnollisesta koostumuksesta. Maiden tuonti louhosalueiden maisemointitoimenpiteitä varten on melko yleinen käytäntö. Tällä tavalla alue saadaan myös paremmin istumaan maisemakuvaan toiminnan päätyttyä. Tuotavat maat ovat pääosin kosteita, joten niiden vastaanotosta ja sijoittelusta ei muodostu pölyämisiongelmaa.

Liikenne ja turvallisuus

Ottamisalueelle on olemassa oleva tieyhteys alueen länsipuolelta Kemijoen itäpuolentieltä. Tieyhteyden pituus on noin 650 m. Naapurikiinteistöllä oleva toinen maainesten ottoalue ei käytä samaa tieyhteyttä, vaan sillä on oma tie ja liittymä maantielle. Uusia kuljetusteitä ei tarvitse rakentaa toiminnan jatkuessa alueella. Ottotoiminnan aiheuttama keskimääräinen kuljetusliikennemäärä on teoreettisen keskimääräisen vuotuisen ottomäärän (89 000 m³) perusteella noin 25 raskaan kuljetusajoneuvon (ajoneuvoyhdistelmä, 40 t) käyntiä kohteessa vuorokaudessa (arkisin). Todelisuudessa kuljetusmäärät vaihtelevat paljon riippuen kiviaineksen kysynnästä ja vuotuinen otto saattaa jäädä huomattavasti pienemmäksi kuin yllä mainittu. Toisaalta saattaa olla ajanjaksoja, jolloin kuljetuksia on keskimääräistä enemmän. Kemijoen itäpuolentiellä pääosa kuljetusliikenteestä suuntautuu pohjoiseen Rovaniemen keskusalueen suuntaan, joskin etelänkin suuntaan kuljetuksia on jonkin verran. Alueelle johtava työmaatie ei ole asfaltoitu. Työmaateiden pölyntorjunta hoidetaan tarvittaessa kastelemalla vedellä tai suolaamalla.

Louhosalueen ympärille rakennetaan tarvittaessa työnaikaiset aidat putoamisvaaran estämiseksi. Mikäli rakennettavat pintamaavallit toimivat riittävinä putoamissuojana, ylimääräisiä aitoja ei rakenneta. Lisäksi putoamisvaarasta varoitetaan mm. varoituskylteillä. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole rakenteita (voimajohtoja tms.), joita toiminnassa erityisesti pitäisi huomioida räjäytystoimenpiteissä. Yleiseen tiehen on etäisyyttä yli 500 m.

Polttoaineet ja kemikaalit

Toiminnan aikana polttoaineet säilytetään katsastetuissa ja tyyppihyväksytyissä säiliöissä. Alueella käytettävien polttoaineiden ja kemikaalien määrät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella käytettävät ja varastoitavat polttoaineet sekä kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)
Kevyt polttoöljy (murskaus, työ-koneet)	174	250
Öljyt	1,5	3
Voiteluaineet	1	2
Räjähdysaineet		62

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa arvioidaan muodostuvan jätteitä taulukossa 2 esitetyn mukaisesti. Vä- häiset vaaralliset jätteet (esim. jäteöljyt) varastoidaan lyhytaikaisesti tukitoiminta- alueella tiiviissä ja lukitussa kontissa tai säiliössä siten, että niistä ei ole vaaraa ympä- ristölle. Vaaralliset jätteet toimitetaan ongelmajätelaitokseen tai muuhun vastaavaan valtuutettuun vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Vaarallisista jätteistä pidetään omaa kirjanpitoa, josta selviää mm. niiden laatu ja määrät.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Sekajäte / talousjä- te	500	Sekajätteet kerätään tukitoiminta-alueelle jäteastiaan	Toimitetaan hyväksyt- tyyn käsittelyyn
Rautaromu	2 000	Kierrätetään	Toimitetaan romuliik- keeseen tai palaute- taan varaosatoimitta- jille
Jäteöljy, vaaralli- nen jäte	200	Kerätään lukittaviin säiliöihin	Toimitetaan asianmu- kaiseen vaarallisten jätteiden jatkokäsitte- lypaikkaan
Saniteettijäte	500	Kuiva- /kompostikäymälä tai umpisäiliö	Mahdollisen umpisäi- liön jäte toimitetaan hyväksytyyn käsitte- llyyn

Energian käyttö ja päästöt

Aggregaatilla toimivan murskauslaitoksen polttoöljykulutus on noin 0,4 l tuotettua kiviainestonna kohti. Työkoneiden (kuormaajat) kevyen polttoöljyn kulutus on n. 0,42 litraa tuotettua kiviainestonna kohden. Laskennalliset päästöt on esitetty taulu- kossa 3.

Taulukko 3. Toiminnasta aiheutuvat päästöt (murskaus ja työkoneet).

Aine	Päästö (t/a)
Hiukkaset	kesk. 0,97 max. 1,38
Typen oksidit (NOx)	kesk. 8,17 max. 11,69
Rikkidioksidi (SO ₂)	kesk. 0,18 max. 0,26
Hiilidioksidi (CO ₂)	kesk. 544 max. 780

Päästöjen minimoimiseksi käytetään nykyaikaista ja säännöllisesti huollettua kalustoa. Murskauslaitoksen pölypäästöjä vähennetään tarvittaessa kastelemalla. Toiminnassa käytetään nykyaikaista laitteistoa, joiden pölypäästöt ovat varsin vähäiset. Murskauslaitoksella pölylähteet suojataan tarvittaessa peittein ja koteloinnein.

Murskaustoiminnasta ei aiheudu päästöjä vesiin tai vesistöihin. Mahdollisten työmaaparakkien (sosiaalitalat) jäte- ja käymälävedet kerätään umpisäiliöihin, vaihtoehtoisesti käytössä on kompostikäymälä.

Veden käyttö

Pölyntorjuntaan mahdollisesti tarvittava vesi tuodaan alueelle säiliöautossa tai käytetään hulevesien keräysaltaaseen kerääntyvää pintavettä hyödyksi.

Hulevesien hallinta

Louhinta-alueen hulevedet ohjautuvat painovoimaisesti ottamisalueen pohjoisosaan, jossa nykyisellä louhospohjalla on hulevesien keräyssyvennys. Pysyvää hulevesiallasta ei ole vielä rakennettu, mutta nykyistä keräyspaikkaa parannetaan tarvittaessa. Hulevesien keräysaltaan tarkoituksena on viivyttää poisjohdettavia vesiä niin, että ne puhdistuvat kiintoaineesta mahdollisimman paljon. Altaassa kiintoaine laskeutuu altaan pohjalle, josta sitä voidaan poistaa säännöllisin välein. Allasta suunnitellaan ja mitoitetaan tarvittaessa tarkemmin ennen sen rakentamista. Tällä varmistetaan, että sen tilavuus saadaan riittävän suureksi. Jo tehdyn ottotoiminnan aikana saadun kokemuksen mukaan poisjohdettavia hulevesiä muodostuu ottamisalueella suhteellisen vähän. Vesien pumppausta ei lähtökohtaisesti tarvitse tehdä, sillä vedet ohjautuvat alueella painovoimaisesti. Kokemuksen mukaan hulevesiä ei muodostu merkittäviä määriä louhosalueilla. Suuri osa sadevesistä imeytyy pohjatason louhekerrokseen ja kalliorakoihin, osa haihtuu ja osa sitoutuu varastokasoihin. Hulevesien määrät tosin vaihtelevat riippuen mm. vuodenajasta ja sademääristä. Pohjatason louhekerros toimii myös tehokkaana suodattimena, sillä kun vesi liikkuu siinä, puhdistuu se tehokkaasti kiintoaineesta. Kun vedet lisäksi ohjataan altaan kautta, ympäristöön ei tule pääsemään merkittäviä määriä kiintoaineita.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Toiminnassa syntyvillä kaivannaisjätteillä tarkoitetaan alueelta poistettavia pilaantumattomia pintamaita. Alueella käsitellään ainoastaan puhtaita maa-aineksia, eikä niiden käsittelystä tai varastoinnista aiheudu vaaraa ympäristölle. Alueella ei tiedetä olleen aiemmin sellaista toimintaa, jonka myötä maaperä olisi saastunut, vaan alue on ollut ainoastaan talousmetsäkäytössä. Ennen ottotoiminnan siirtymistä tämän suunnitelman mukaiselle laajennusalueelle poistetaan puusto joko koko ottamisalueelta kerralla tai toimintatarpeiden mukaan vaiheittain. Kannot voidaan tarvittaessa varastoida lyhytaikaisesti ottamisalueella tai sitten ne toimitetaan heti muualle, esim.

haketettavaksi. Alueen pintamaat tullaan kuorimaan todennäköisesti aina muutaman vuoden ottotarvetta varten, eli koko ottamisalue ei välttämättä kuorita kerralla. Pintamaiden määrästä ei ole tarkkaa tietoa, koska tutkimustietoa ei ole. Oletettavasti alueella esiintyy laajalti avokalliota, tai pintakerros on ohut, sillä otto kohdistuu laajalti kallioalueen korkeimmalle kohdalle. Mikäli arvioidaan, että pintamaakerros on keskimäärin 0,3 m, on alueella poistettavia pintamaita noin 15 000 m³, sillä poistettavia pintamaita on vielä noin 4 ha:n kokoisella alueella. Tarkasti määrä selviää vasta pintamaiden kuorimisen myötä. Poistettavat pintamaat tullaan välivarastoimaan valleissa ottamisalueen laidoilla, eli käytännössä länsi- ja etelälaidoilla. Vallit toimivat samalla melun suojavalleina. Tarvittaessa pintamaita voidaan varastoida myös louhoksen pohjatasolla. Pintamaavallit tullaan purkamaan ottotoiminnan jälkeen maisemointitöiden yhteydessä ja pintamaat käytetään hyväksi alueen pohjatason ja luiskien verhoilussa.

Maisemointi

Ensisijainen toimenpide ottotoiminnan loputtua kokonaan on alueen siistiminen. Kaikki ottotoimintaan liittyvät laitteet, työkoneet, työmaaparakit sekä muu ylimääräinen tavara poistetaan. Tukitoiminta-alue ja muut rakenteet puretaan ja tarvittaessa varmistetaan, ettei haitta-aineita ole päässyt maaperään. Ottotoiminnan jälkeen alue palautuu oletettavasti metsätalousalueeksi.

Maisemointitoimenpiteitä ei ole suunniteltu tehtäväksi vaiheistetuksi, vaan pääosa maisemointitoimenpiteistä tehdään koko alueella, kun ottotoiminta on päättynyt. Mahdollisuuksien mukaan maisemointia tehdään vaiheittain jo ottamisen aikana. Koko ottamisalueen pohjataso tarvitaan kuitenkin työskentely-, liikennöinti- ja varastoalueena, joten osittain pohjatasoa ei todennäköisesti ole mahdollista maisemoida ottotoiminnan vielä jatkuessa alueella. Luiskien rakentamiseen tarvitaan todennäköisesti myös alueen ulkopuolelta tuotavia massoja, joten niiden rakentaminen etenee siinä aikataulussa, kun massoja on saatavilla. Joka tapauksessa luiskien rakentaminen on ajankohtaista vasta ottotoiminnan edettyä yli puolivälin. Jälkihoidettava alue on kokonaisuudessaan pinta-alaltaan noin 7 ha, eli koko ottamisalue sekä pintamaiden varastointialueet ja kiviaineksen varastointikenttä sekä tukitoiminta-alue maisemoidaan.

Louhinta on suunniteltu reuna-alueilla tehtäväksi porrastetusti siten, että muodostuu noin 15 m leveitä "hyllyjä", joiden korkeusväli on arviolta noin 5...7 m. Näin lopputilanteen luiskien rakentamiseen tarvitaan vähemmän maa-ainesta, sillä porrastukset täytettäisiin ylijäämämailla. Luiskat on suunniteltu rakennettavan kaltevuuteen noin 1:2,5, jolloin sen pituudeksi muodostuu enimmillään noin 70 m. Jotta metsitystä voidaan tehdä, tulisi louhitun kallion päällä oleva maakerros olla paksuudeltaan vähintään 0,3 m. Tämä tarkoittaa, että pohjatason verhoiluun tarvittaisiin noin 10 000 m³ maamassoja. Luiskien täyttöihin tarvitaan lisäksi arviolta noin 100 000 m³ massoja. Täytöissä käytetään hyväksi myös alueen omia pinta-/irtomaita, joita toiminnan aikana välivarastoidaan alueen reunoilla. Ennen varsinaista metsitystä levitetään luiskiin ja pohjatasolle alueelta aiemmin poistettuja pintamaita (humus) kasvukerrokseksi. Pintamaakerroksen tavoitteellinen paksuus on noin 10 cm. Olisi mahdollista myös osittain jättää avoimia pintoja, joita ei metsitetä eikä verhoilla. Tämä lisää omalta

osaltaan luonnon monimuotoisuutta. Samalla vähenisi tarve tuoda täyttömassoja alueen ulkopuolelta. Tarvittaessa suunnitelmia päivitetään tätä huomioiden ennen maisemoinnin aloittamista.

Alue metsitetään paikallisen metsänhoitoyhdistyksen antamien ohjeiden mukaisesti sekä siemeniä että taimia käyttäen. Alueen metsittämisessä otetaan huomioon ympäröivän maaston metsätyyppi, jotta lopputuloksesta saadaan mahdollisimman hyvin maisemaan mukautuva alue. Tavanomaisesti metsityksessä käytetään mäntyjä, mäntyvaltainen on alueen metsä nykytilassakin. Tarpeen mukaan alueelle on myös mahdollista istuttaa pieniä määriä lehtipuita, mutta tavanomaisesti lehtipuita levittäytyy luonnostaan ajan myötä jälkihoidetuille ottamisalueille. Puuston tavoitteellinen istutustiheys on noin 2500 kpl/ha. Jos alueelle jätetään myös paljaita pintoja, on istutus-tiheys tätä pienempi.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Pohjavesi

Varsinaisella louhinta-alueella ei esiinny maaperän pohjavettä maakerrosten puuttuessa. Maaperän pohjavettä esiintyy ottamisalueen ulkopuolella alavimmilla alueilla (soistumat ja pohjoispuolien peltoalue). Kallion raoissa ja ruhjeissa esiintyy ns. kallio-pohjavettä, mutta kalliopohjaveden pinnantasoo on todennäköisesti louhintatasoa huomattavasti alempana. Louhinnalla ei ole merkittäviä vaikutusta ympäröivän alueen maaperän pohjaveden tasoon tai virtauksiin. Ottoalue sijaitsee suhteellisen ehjällä kalliolohkolla, jossa topografiatulkinnan mukaan ei ole merkittäviä ruhjeita tai kallion rikkonaisuusvyöhykkeitä. Tällöin pohjaveden tihkuminen louhosseinämistä louhokseen ei ole odotettavissa. Suurin riski alueen pohjavedelle ovat toiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljyvuodot onnettomuustilanteessa. Pohjaveden pilaantumisen riski poistetaan huolehtimalla työkoneiden kunnosta siten, että koneista ei vuoda öljyä ja polttoainetta. Työkoneita myös tarkkaillaan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi. Tukitoiminta-alue ylläpidetään asianmukaisesti. Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Etäisyys mahdollisiin yksityisiin talousvesikaivoihin on yli 500 m, eikä pohjavesivaikutuksia lähtökohtaisesti muodostu näin suurella etäisyydellä.

Pintavesi

Louhinnan yhteydessä ympäristöön vapautuu aina jonkin verran räjäytysaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä. Kokemuksen mukaan louhosalueilla maastoon johdettavat vedet voivat olla emäksisiä ja typpipitoisia. Sen sijaan rehevöitymisen kannalta keskeistä ravinnetta, fosforia, vesissä on vähän. Aineet johtuvat pintavesien mukana ympäristön ojiin, tässä tapauksessa lännen suuntaan yhtyen Kemijokeen. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella ympäristöön vapautuvat pitoisuudet saadaan pienennettyä. Räjähdyksineen räjähtämättä jääminen johtuu useimmiten huolimattomasta panostuksesta tai liian kosteasta räjähdysaineesta. Louhinta saattaa näkyä pintavedessä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Yleensä nitraattipitoisuudet kohoavat kuitenkin suhteellisen vähän louhinta-alueiden ympäristön vesistöissä. Nykyisin yleisesti käytettyjen räjähdysaineiden (emulsioräjähteet) typpipäästö veteen on huomatt-

tavasti pienempi kuin aiemmin käytettyjen aineiden. Louhoksen hulevedet kerääntyvät alueen pohjoisosaan vesien keräyspisteelle, jossa kiintoaineet pääosin laskeutuu pohjalle ennen, kun vedet ohjautuvat edelleen ojaan. Edellä mainittujen toimenpiteiden myötä haitalliset vaikutukset ympäristön pintavesiolosuhteille ovat vähäiset. Toiminnassa on kuitenkin pidettävä huolta, ettei työkoneista tai polttoaineen varastoinnista aiheudu haitta-aineiden päästöjä esimerkiksi onnettomuustilanteessa.

Melu

Melua syntyy kallion porauksesta, louheen rikotuksesta, murskauksesta sekä lastauksista ja kuljetuksista. Poraus tapahtuu kallion päältä, joten sen melu kantautuu helpommin ympäristöön. Kun louhinta siirtyy toiseen tai kolmanteen kerrokseen, on poraus jo alemmalla tasolla ja sen melun leviämistä vähentää ympäröivät kallioseinämät. Murskaustoiminta sekä louheen rikotustoiminta sen sijaan tapahtuu alemmalla tasolla louhosseinämien ja varastokasojen suojassa, jolloin ympäröivät kallioseinämät ja kasat vaimentavat merkittävästi melun kantautumista ympäristöön. Melun kantautumista ympäristöön voidaan tarvittaessa vähentää rakentamalla suojavalleja. Varastokasat murskauslaitoksen ympärillä vähentävät melun kantautumista tehokkaasti. Toiminnan edettyä murskauslaitos kuitenkin sijoittuu sisällä louhoksen kallioseinämien suojassa, joten melua ei laajasti pääse kantautumaan alueen ulkopuolelle. Murskauksen tapahtuessa pohjoisosan varastokentän alueella melun kantautumista pohjoiseen/luoteeseen vähennetään varastokasojen sijoittelulla. Huolellisella räjäytys suunnittelulla ja toteutuksella voidaan ylisuurten lohokareiden muodostumista vähentää, jolloin myös rikotuksen tarve vähenee. Murskauslaitos sijoittuu niin, että etäisyys asutukseen on aina vähintään 650 m tai enemmän. Koska häiriintyvät kohteet sijaitsevat kaukana, ja murskauslaitos on pääosin kallioseinämien tai varastokasojen suojassa, melun ohjearvot (55 dB) eivät tule ylittymään.

Luvanhakija on teettänyt hakemukseen melumallinnuksen yhdessä Napapiirin Kuljetus Oy:n kanssa. Melumallinnuksen kuvassa 3 on esitetty Lapin Louhos Oy:n louhinnan ja murskauksen melu louhinnan vaiheessa 1. Yhtään asuinrakennusta ei jää päiväajan 55 dB raja-arvon ylittävään meluun eikä yhtään loma-asuntoa jää loma-asuntojen raja-arvon 45 dB ylittävään meluun. Melun raja-arvot alittuvat ilman erillistä melusuojausta. Lähin asuinrakennus on noin 52 dB päiväajan keskiäänitasossa. Mallinnuksen kuvassa 4 on louhinnan ja murskauksen melu louhinnan vaiheessa 2. Yhtään asuinrakennusta ei jää päiväajan 55 dB raja-arvon ylittävään meluun eikä yhtään loma-asuntoa jää loma-asuntojen raja-arvon 45 dB ylittävään meluun. Melun raja-arvot alittuvat ilman erillistä melusuojausta. Paukanpalon luonnonsuojelualue (luonnonsuojelualueen tunnus YSA207923) on puoliksi 45 - 46 dB päiväajan keskiäänitasossa. Lapin Louhos Oy:n louhinnan, murskauksen ja oheistoimintojen melutasot asuinrakennuksin ja loma-asuntojen kohdalla eivät melumallinnuksen perusteella ylitä niille asetettuja raja-arvoja toiminnanharjoittajan toimiessa yksin. Louhinnan vaiheessa 2 noin puolet Paukanpalon luonnonsuojelualueesta on 45-46 dB päiväajan keskiäänitasossa.

Tärinä

Räjäytykset aiheuttavat tärinää. Tärinää ja sen ympäristöhaittoja voidaan lieventää

optimaalisella ominaispanostuksella. Sytytysjärjestelmä, kokonaisräjähdysainemäärä sekä räjäytyskentän koko vaikuttavat myös tärinän syntyyn ja voimakkuuteen. Räjäytyksiä on suhteellisen harvoin, vuositasolla arviolta 5-10 kappaletta. Jokaista räjäytystä suunnitellaan erikseen ja sen yhteydessä huomioidaan myös tärinään liittyvät yksityiskohdat ja sitä ettei tärinän ohjeavot ylity taloissa ja muissa mahdollisissa tärinäherkissä rakenteissa. Ennen toiminnan aloittamista tehdään tarvittaessa riskianalyysi, jossa määritetään mahdolliset talojen katselmustarpeet ym. Murskaustoiminnasta ja kuljetusajoneuvoista ei juuri aiheudu havaittavaa tärinää.

Pöly

Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu yleensä vain ottamisalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Sateisina vuodenaikoina pölyn leviäminen on ilman kosteudesta johtuen vähäistä. Räjähdyksestä muodostuva pölypilvi sisältää räjähdyskaasujen lisäksi kivi- ja pölyä. Pölyä muodostuu pääasiassa louhittavan materiaalin hienoaineksesta. Yleensä pölypilvi laskeutuu räjähdystyömaalle, eikä aiheuta ongelmia toiminta-alueen ulkopuolella. Räjäytyksistä johtuva pölyäminen on lyhytaikainen ja tapahtuma ja lisäksi räjäytyksiä on verrattain harvoin.

Myös murskaus aiheuttaa myös pölyämistä. Käyttämällä pölyntorjuntakeinoja ja nykyaikaisia laitoksia saadaan pölypäästöt kuitenkin hyvin hallintaan. Tehokkain pölyntorjuntakeino on kastelu, jolloin vettä suihkutetaan murskausprosessissa kiviaineksen sekaan. Näin pölyämistä saadaan huomattavasti vähennettyä tai jopa poistettua lähes kokonaan. Kiviaineksen pudotuskorkeutta minimoimalla voidaan myös vähentää pölyämistä. Myös porauskalusto voidaan tarvittaessa varustaa pölynkeräimillä, joskaan se ei alueen suhteellisen syrjäisen sijainnin myötä todennäköisesti ole tarpeen. Työmaateitä kastellaan tarvittaessa vedellä tai suolaliuksella pölyämisen torjumiseksi. Koska suunnitelman mukaisella ottamisalueella häiriintyvät kohteet sijaitsevat verrattain kaukana, toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät tule ylittämään raja-arvoja häiriintyvissä kohteissa.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Maisema ja luonto

Koska Korkiavaara nousee ympäröivää maastoa huomattavasti korkeammalle, näkyy se osittain kaukomaisemakuvassa, riippuen mistä suunnasta katsotaan. Korkiavaaran huipun (+154 mpy) ja Rovaniemen keskusalueen välillä ei ole tätä korkeammalle kohoavaa maastoa, eli jonkin verran vaara näkyy keskustan suunnasta katsottuna. Samoin vaara näkyy osittain myös lännen suunnasta Niskaperän alueelta katsottuna. Maa-ainesten oton maisemavaikutusten selvittämiseksi on tehty mallintamalla tarkastelu siitä, miten hankealue näkyy Rovaniemen keskusalueelta (Kemijoen rannalta) katsottuna. Louhinnan myötä Korkiavaaran huippu alenee, joten tämä näkyy väistämättä jonkin verran kaukomaisemakuvassa. Mallinnuksen mukaan vaikutus on kuitenkin suhteellisen vähäinen mm. siksi, että ottamisalueen etelä-/kaakkoispuolella jää edelleen korkealla olevaa maastoa koskematta. Lisäksi pohjoisrinnettäkin jää osittain koskematta ja siinä oleva puusto rajoittaa varsinaisen louhoksen näkymistä.

Maisemavaikutuksia rajoitetaan ensisijaisesti säästämällä mahdollisimman paljon puustoa ja toteuttamalla asianmukainen maisemointi toiminnan jälkeen. Ottamisalueella ei ole erityisiä luontoarvoja. Louhinnan myötä kasvillisuus tuhoutuu, mutta vaikutus rajoittuu vain ottamisalueelle, eikä toiminnalla ole vaikutuksia luonnonolosuhteille ottamisalueen ulkopuolella. Ottotoiminnan jälkeen kasvillisuus palautuu ja alueelle voi muodostua myös edellytyksiä aivan uusien lajien leviämiseksi alueelle.

Viihtyvyyden ja terveyden

Korkiavaarassa on joitakin epävirallisia virkistyspolkuja. Virallisia virkistysalueita tai reittejä ei kuitenkaan ole ottamisalueella tai sen lähialueella. Ottamistoiminta kohdistuu vain pienelle osalle laajasta kallioalueesta, joten koskematon maasto jää seudulle runsaasti. Ottaminen ei siten heikennä kallioalueen virkistyskäyttömahdollisuuksia jatkossakaan. Ottamistoiminta ei aiheuta kohtuutonta haittaa lähialueen asukkaille, sillä louhinta- ja murskaustoiminta ei ole jatkuvaa eikä päivittäistä. Lisäksi häiriintyvät kohteet sijaitsevat suhteellisen kaukana toiminta-alueesta. Toiminnasta aiheutuvat melupäästöt saadaan pysymään hallinnassa eivätkä melun raja-arvot ylitä häiriintyvissä kohteissa, kun huolehditaan asianmukaisesta melutorjunnasta. Suojatäisyys on riittävä. Sen myötä myöskään haitallisia terveysvaikutuksia ei muodostu alueen asukkaille.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Murskauskäytön toimintaa seurataan jatkuvasti. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa tai vastaavaa, jonne kirjataan mm. tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineesta ja sen määrästä, tiedot syntyneistä jätteistä ja sen poiskuljetuksista sekä maininnat mahdollisista toimintahäiriöistä tai poikkeamisista ja niiden syistä. Kirjaa pidetään myös mahdollisista poikkeavista melu- ja pölypäästöistä, onnettomuuksista, roskien tai muun ulkopuolisen materiaalin ilmaantumisesta alueelle. Toiminnasta laaditaan vuosittain lupamääräysten mukainen yhteenvetoraportti, joka toimitetaan kaupungin ympäristönvalvontaviranomaiselle tiedoksi vuosittain.

Pintaveden tarkkailu

Nykyisessä lupapäätöksessä on lupamääräys, jonka mukaan louhoksesta poisjohdettavista vesistä tulee ensimmäisenä pumppausvuonna ennen tyhjennystä ottaa vesinäyte. Näytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, nitraatti, kloridi, väri, KMnO₄-luku, haju sekä öljyhiilivedyt, mikäli se on aistinvaraisesti havaittavissa. Jatkossa esitetään, että pintavesinäytteitä voidaan ottaa tarvittaessa hulevesien keräyspaikasta tai ojasta, mutta säännönmukaista tarkkailua ei esitetä tehtäväksi. Hankealueen vaikutusalueella ei ole herkkiä vesistöjä eikä toiminnasta aiheutu käytännössä muita vesistövaikutuksia kuin käytettävistä räjäytysaineista liukenevia typpiyhdisteitä. Vedet ohjautuvat Kemijoen suureen vesimäärään ja laimenee siinä nopeasti.

Pohjaveden tarkkailu

Nykyisessä luvassa ei ole määräyksiä pohjaveden tarkkailusta. Alueelle ei nytkään esitetä tehtäväksi pohjaveden tarkkailua, eikä pohjaveden havaintoputkia siten esitetä asennettavaksi. Louhinnasta ei aiheudu pohjavesivaikutuksia eikä havaintoputkista tehtävä pohjaveden tarkkailu yleensä ole aiheellista kallion ottoalueilla.

Melutarkkailu

Nykyisessä luvassa ei ole määräyksiä melumittausten suorittamisesta. Niitä ei esitetä tehtäväksi, koska ennakoarvion mukaan melun ohjearvot eivät ylitä häiriintyvissä kohteissa niiden sijoituessa varsin kaukana toiminta-alueesta. Kertaluonteisia melumittauksia voidaan tarvittaessa kuitenkin tehdä, mikäli tarvetta siihen ilmenee. Siinä tapauksessa laaditaan ensin erillinen mittausuunnitelma, joka hyväksytetään valvontaviranomaisella.

Pölytarkkailu

Pölytarkkailua mittauslaitteilla ei ehdoteta tehtäväksi, eikä sitä nykyisessä luvassa ole edellytetty. Pölypäästöjä seurataan jatkuvasti silmämääräisesti ja mikäli tarvetta ilmenee, ryhdytään toimiin pölypäästöjen vähentämiseksi (pölytorjunnan tehostaminen). Häiriintyvät kohteet sijaitsevat niin kaukana ottamisalueelta, ettei toiminnasta aiheutuvat vähäiset hiukkaspäästöt kulkeudu niihin.

Tärinätarkkailu

Louhinta-alueen vaikutusalueella ei ole rakennuksia tai rakenteita, jotka häiriintyisivät räjäytyksistä johtuvasta tärinästä. Mikäli tärinämittauksille ilmenee tarvetta, tullaan niitä kuitenkin tekemään. Siinä tapauksessa asiantuntijakonsultti määrittää katselmusten ja maaperäolosuhteiden perusteella mahdollisesti vaadittavien tärinämitareiden lukumäärät ja sijoituspaikat siten, että ne edustavat tärinän leviämisen suhteen kriittisiä suuntia.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Murskauslaitoksen sekä louhinnan normaalista toiminnasta ei aiheudu vaaraa ympäristölle. Pohja- ja pintaveden likaantumisvaara syntyy lähinnä alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydroliikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteessa päästä maaperään ja pohjaveteen/pintavesiin. Polttoaineet säilytetään katsastetuissa ja tyyppihyväksytyissä säiliöissä. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi. Alueella työskennellessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Ottamisalueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50-100 l), jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa heti voidaan ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi kaupungin pelastus- ja ympäristöviranomaisille. Työmaalla on murskauksen aikana riittävästi konekalustoa, jolla esimerkiksi öljyvuodon sattuessa voidaan kerätä pilaantunut maa-aines talteen ja toimittaa asiallisesti käsiteltäväksi.

Louhintatyössä voi riskejä muodostua räjäytystöistä. Kallion louhintaan liittyvät räjäytykset aiheuttavat paineaallon, jonka mukana voi sinkoutua kallion kappaleita työskentelyalueen ulkopuolelle. Tällaiset riskit minimoidaan huolellisilla suunnittelulla ja valmistelutoimenpiteillä ennen jokaista räjäytystä. Ottamisalueella ei säilytetä räjähdäaineita. Ottamisalueelle muodostuu työnaikaisia jyrkkiä kalliorintauksia. Putoamisriskiä poistetaan asianmukaisilla työmaa-aidoilla ja varoituskylteillä. Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein. Kuljetusajoneuvot ja työkoneet on varustettu peruutusvaroitusäänellä.

Laitoksen käyttäjä tarkkailee laitoksen toimintaa ja tarvittaessa keskeyttää tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Toiminnasta pidetään käyttö- ja/tai työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan myös ympäristöasioita, kuten poikkeavat melu- ja pölypäästöt, maaperän likaantuminen tai likaantumista aiheuttavat vuodot, roskien tai muun ulkopuolisen materiaalin ilmaantuminen alueelle yms.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA (BAT JA BEP)

Päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa suunnitelmaselostuksen muissa kohdissa tarkemmin esitetyllä tavalla. Alueella käytetään nykyai-kaista kalustoa. Murskauslaitoksen pääasiallisia pölyviä kohteita ovat kuljettimien päät, seulastot, murskaimet sekä kiviaineksen syöttö. Pölyä syntyy paitsi itse laitok- sessa myös kiviaineksen käsittelyssä ja varastoinnissa, kuormauksessa ja liikennöin- nissä laitosalueella. Pölyleijuman määrään vaikuttaa useat eri tekijät kuten kiviainek- sen kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot, vuodenaika sekä laitoksella valmistettava tuote ja käytetty raaka-aine. Maa-aineksen käsittelyssä ja kuljetuksessa syntyviä pölyhaittoja vähennetään ravittaessa kastelulla. Myös työmaa- teiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla/suolaamalla sekä teiden säännöllin- sellä kunnostuksella. Pölyn leviämistä vähennetään myös varastokasojen oikealla si- joittelulla.

ARVIO KAHDEN VIEREKKÄISEN OTTAMISALUEEN TOIMINTOJEN YHTEISVAIKUTUKSISTA

Toimintojen melun leviämisen havainnollistamaksi on tehty erillinen melumallinnus, jossa tarkasteltiin Lapin Louhoksen ja viereisen kiinteistön ottotoiminnan (Napapiirin Kuljetus Oy) aiheuttamat meluvaikutukset erikseen ja yhdessä.

Lapin Louhos Oy:n louhinnan, murskauksen ja oheistoiminnan melutasot asuinrakennuksien ja loma-asuntojen kohdalla eivät melumallinnuksen perusteella ylitä niille asetettuja raja-arvoja toiminnanharjoittajan toimiessa yksin, eikä myöskään siinä tilanteessa, kun molemmilla toiminnanharjoittajilla on toiminta käynnissä samanaikaisesti. Melumallinnuksen mukaan erityisiä meluntorjuntatoimenpiteitä (esim. suoja- valleja) ei ole tarpeen toteuttaa, sillä asutus sijoittuu riittävän kauas.

Melumallinnuksen mukaan mikäli toiminnanharjoittajien louhinta- ja murskausjaksot tapahtuvat yhtä aikaa, toiminnasta aiheutuu vaiheessa 1 louhinnan ja murskauksen yhteismelutilanteessa yhtään asuinrakennusta ei jää päiväajan 55 dB raja-arvon ylittävään meluun eikä yhtään loma-asuntoa jää loma-asuntojen raja-arvon 45 dB ylittävään meluun. Melun raja-arvot alittuvat ilman erillistä melusuojausta. Vaiheen 2 louhinnan ja murskauksen yhteismelutilanteessa yhtään asuinrakennusta ei jää päiväajan 55 dB raja-arvon ylittävään meluun eikä yhtään loma-asuntoa jää loma-asuntojen raja-arvon 45 dB ylittävään meluun. Paukanpalon luonnonsuojelualue on kokonaisuudessaan 45 dB päiväajan keskiäänitasossa.

Lupahakemuksessa on esitetty, että teoreettinen kuljetusmäärä Lapin Louhoksen ottamisalueella on 25 ajoneuvoyhdistelmäkäyntiä vuorokaudessa arkisin vuosittaisen teoreettisen ottomäärän perusteella. Naapurioittoalueen teoreettinen liikennöintimäärä on sama, eli molemmilla toiminnanharjoittajilla kuljetuskäyntejä olisi yhteensä 50 kpl vuorokaudessa. Tämä on huomioitu myös melumallinnuksessa siltä osin, kun liikennöinti tapahtuu louhoksiin johtavilla yksityisteillä. Kemijoen itäpuolentie sen sijaan on yleinen tie, jota kaikilla on oikeus käyttää. Liikennöintiä yleisellä tiellä ei voi rajoittaa ympäristölupamääräyksin.

Toiminnasta ei muodostu muita mainittavia yhteisvaikutuksia. Koska häiriintyvät kohteet sijaitsevat verrattain kaukana hiukkaspäästöjä ei muodostu siinä määrin yhdesäkään, että asetetut raja-arvot sen suhteen voisivat ylittyä. Toiminta-alueilla toteutetaan asianmukainen pölytorjunta (mm. murskausprosessissa käytettävä kastelu tarvittaessa).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lupaa haetaan maa-ainesten ottamisen ja murskauksen aloittamiselle (jatkamiseen) mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §, YSL 199 §). Ottamisalue on osittain jo olemassa olevaa louhinta-alueetta ja toiminnan jatkuminen keskeytyksettä on hakijalle erittäin tärkeää. Olemassa olevien tietojen ja selvitysten mukaan maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisia esitteitä luvan myöntämiseen ei ole. Alue on maakuntakaavassa osoitettu maa-ainesten ottamisalueeksi. Hakija asettaa vakuuden alueen ennallistamiseen, mikäli lupa oikeuskäsittelyssä kumottaisiin.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa https://rovaniemi.cloudnc.fi/fi-FI/Kuulutukset/Maaainesluvut_ja_ymparistoluvat 17.8.–23.9.2022 välisenä aikana. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. Hakemusasiakirjat ovat olleet luettavissa myös Rovaniemen kaupungin

asiakaspalvelupiste Osviitassa palvelupisteen aukioloaikoina. Lupahakemuksen vireilletulosta on ilmoitettu myös Lapin Kansassa 17.8.2022. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lapin Louhos Oy:n ja Napapiirin Kuljetus Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksien vireilletulosta on kuulutettu samanaikaisesti. (YSL 44, 46 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen ja Rovaniemen kaupungin terveys- ja ympäristöviranomaisen lausunnot. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lausuntonaan Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat: maa-ainesten ottamistoiminta, murskaustoiminta, pintavedet, vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ottamisalueen suojaetäisyydet sekä jälkihoito.

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt seikat.

Lapin ELY-keskuksen lupahakemukseen perustuvan näkemyksen mukaan hanke ei tässä vaiheessa vaadi vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia poispumpattavan pohjaveden määrä on alle 250 m³/vrk eikä kuivanapito ole välttämättä jatkuvaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava. Tarkkailusta saatujen tuloksien perusteella tarkastellaan, aktivoituuko vesilain mukaisen luvan tarve hankkeen aikana. ELY-keskus pyytää myös huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §). Lapin ELY-keskus korostaa, että vesilain mukainen luvantarpeen harkinta on tehty lupahakemuksessa annettujen tietojen pohjalta. Mikäli tiedot ovat oleellisesti muuttuneet lupaprosessin aikana, eivätkä ne enää vastaa täydennyksessä annettuja tietoja, tulee luvantarve arvioida uudelleen.

Lapin ELY-keskus myös muistuttaa, että ottamistoiminnassa on huomioitava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) hankeluettelon mukainen YVA-menettelyä edellyttävien hankkeiden kokoraja. Mikäli otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 k-m³ vuodessa, on hanke suunniteltava YVA-menettelyssä.

Lapin ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muas-

sa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettua otettua aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen esittää lausuntonaan seuraavaa: Kiven louhinnan ja murskauksen vähimmäisetäisyyksistä asutukseen ja muihin melulle ja pölylle erityisen alttiisiin kohteisiin on säädetty valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta. Melun osalta hakemuksessa esitetyt etäisyydet häiriintyviin kohteisiin ylittävät asetuksen mukaiset vähimmäisetäisyydet eikä valtioneuvoston päätöksen mukaiset meluohjeavrot todennäköisesti ylity sisällä. Jos hakemuksen mukainen lupa myönnetään, tulee päätöksessä huomioida kahden vierekkäisen toimijan (Napapiirin Kuljetus Oy ja Lapin Louhos Oy) toimintojen yhteisvaikutus melun ja pölyn osalta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin neljä (4) muistutusta.

Vesa-Pekka Koivurannan muistutus

Muistuttajan mukaan hakemuksessa ei ole millään tavalla otettu esille tai mainittu, on Korkiavaaran läheisyys kaupungin keskustaan. Korkiavaaran jyrkkäpiirteisten pohjois- ja eteläreunojen louhiminen on järkytys. Muistuttaja on nähnyt Korkiavaaran kuuluvan nimenomaan kaupungin keskustan asukkaiden virkistysalueisiin.

Tuulikki Leisten muistutus

Muistuttajan mukaan mitään täyttöä eikä entistämistä alueella ei ole tehty. Suunnitellun asemakaava-alueen itäosa jää suojaetäisyyden sisälle, joka vaikeuttaa ja haittaa kaavoitusta ja aiheuttaa merkittävää meluhaittaa tulevalle asuinalueelle. Voimassa oleva lupa on rajattu maisemallisten syiden takia siten, että nykyisessä hakemuksessa kohteena oleva alue on rajattu pois. Toiminta vaikuttaa ympäristöön. Meteli, jyske ja jytinä korvia vihlova. Pöly leviää luontoon. Liikennehaitat ovat hengenvaarallisia. Tie on liian kapea. Pyörällä ajettaessa rekan ilmavirta ja tien pehmeä reuna suistaa ojaan. Jalankulku on hengenvaarallista rekkarallin aikana. Marjamaat louhoksen ympäristössä ovat käyttökeltottomia kivi- ja kuoripölyn kuoruttamina. Lintujen ja muiden eläinten pesiminen alueella on lähes loppunut.

Peteri Maire Kreeta Matilda kuolinpesän puolesta Matti Peterin muistutus

Muistutuksessa todetaan, että Paavalniemen osayleiskaava valmistui 16.3.2020 ja siinä on esitetty uusia asuinalueita. Paavalniemen osayleiskaavassa korostettiin alueen asukkaiden ja muidenkin alueella liikkuvien mahdollisuutta nauttia luonnon läheisyydestä ja olemassa olevien virkistysmahdollisuuksien säilyttämisestä. Kuljettamisen ajaksi kuorma-autoihin tulisi asentaa hydrauliset suojaotteet pölyämisen eh-

käisemiseksi. Hienojakoisen kiviaineksesta irtoavan pölyn havaitsee helposti myös/jopa talvisin Paavalniemeltä Rautiojärvelle kulkevalla hiihtoladulla. Hienojakoisen kivipölyn havaitsee myös Kemijoen itäpuolen tienvarsista, varsinkin kaivosalueen tienliittymästä kaupunkiin päin. Ehdotetaan liikenneturvallisuuden takia ns. hidaste-työssyjä ennen Paavalniementien risteystä, sekä Marjavaarasta tultaessa että kaupungin suunnasta tultaessa.

Sini-Sisko Kilpeläisen muistutus

Muistutuksessa pyydetään, että ympäristönsuojeluviranomainen kiinnittää asiaa ratkaistessaan erityistä huomiota toiminnasta aiheutuvaan meluhaittaan huomioiden alueen erityispiirteet (esim. sijainti vaarassa asutusta korkeammalla, kaksi yhtäaikaista toimijaa) ja selvittää meluhaittaa tarkemmin esim. mittauksin ja asukaskyselyin. Murskaamojen toiminnasta aiheutuva melu kuuluu hämmästyttävän hyvin kiinteistöllemme. Ehdotetaan, että aikaa, jona meluavaa toimintaa saa päivisin tehdä, rajoitetaan sellaiseen ajankohtaan, kun ympäristössä on muutenkin ääniä, esim. klo 09.00-18.00. Kahden toimijan toiminnan aiheuttamat yhteisvaikutukset ympäristöön on myös arvioitava ja toiminta-ajat määriteltävä niin, että meluhaitta jää mahdollisimman lyhyeksi ja pieneksi. On myös vaadittava erityinen suunnitelma siitä, kuinka melun leviämistä arvioidaan toiminnan eri vaiheissa (esim. melun heijastuminen kal-liopinnoista) sekä toimenpiteistä meluhaittojen estämiseksi (meluvallit jne.).

Hakijan kuuleminen ja vastineet

Luvanhakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot ja jätetyt muistutukset. Luvanhakija on antanut vastineensa.

Vastine Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

Lapin liiton hallitus hyväksyi 25.4.2022 kokouksessa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksen ja päätti esittää Lapin liiton valtuustolle maakuntakaavan hyväksymistä. Valtuusto hyväksyi kaavaehdotuksen 16.5.2022. Hankealueen kohdalla on hyväksytyssä uudessa maakuntakaavassa EO-merkintä, eli maa-ainesten otto-alue/-kohde. Hakija tulee toiminnassaan jatkuvasti varmistamaan, yhdessä naapuri-kiinteistön toimijan kanssa, että molempien ottoalueiden yhteenlaskettukaan ottomäärä ei vuositasolla ylitä 200 000 m³. Näin ollen YVA-menettelyn kynnys ei tule ylitymään toiminnan aikanakaan.

Ottamisalueella ei varastoida tarpeettomasti työkoneita louhinta- ja murskausurakoiden ulkopuolella. Kuljetusajoneuvojen lastauksia varten on kuitenkin välttämätöntä säilyttää ainakin yksi pyöräkuormaaja alueella jatkuvasti, ainakin pääosin. Hakemuksessa on esitetty, että alueelle toteutetaan asianmukainen tukitoiminta-alue, jossa myös työkoneita tarvittaessa tullaan säilyttämään. Louhoksen reuna-alueet tehdään turvallisiksi ja putoamisvaara poistetaan, joko aitaamalla tai suojavallien rakentamisella, tai näiden yhdistelmällä. Lisäksi työmaasta varoitetaan mm. varoituskylteillä, jotta ulkopuoliset eivät voi joutua työmaan sisälle vahingossakaan. Ottamisalueelle järjestetään asianmukainen jätehuolto hakemuksen mukaisesti. Sekajätteitä muodostuu vain pieniä määriä. Vähäiset vaaralliset jätteet (esim. jäteöljyt) varastoidaan lyhytaikaisesti suojatulla tukitoiminta-alueella tiiviissä ja lukitussa kontissa tai säiliössä siten, että niistä ei ole vaaraa ympäristölle. Alueella pyritään toimimaan si-

ten, ettei vaarallisten jätteiden lyhytaikainenkaan säilytys olisi tarpeen, mutta täysin siitä ei todennäköisesti voida välttyä, sillä työkoneet voivat vaatia ajoittain alueella tehtäviä huoltotoimenpiteitä.

Hulevesien hallinta suoritetaan suunnitellusti ja järjestelmällisesti hakemuksen mukaisesti. Hakemuksessa on todettu, vesien pumppausta ei lähtökohtaisesti tarvitse tehdä, sillä vedet ohjautuvat alueella painovoimaisesti. Louhintaa ei suoriteta pohjaveden pintaa eikä kallioalueen ympäröivää maanpintaa alempana, joten louhokseen ei tule kerääntymään pohjavesiä, eikä pumppaustarvetta niiden osalta voi muodostua. Vesilupaa tällainen maa-ainesten ottohanke ei siten voi edellyttää. Jos jotain pumppauksia joutuu tekemään, niin se koskee pintavesien pumppauksia, mikäli niitä jostain syystä kerääntyisi louhokseen. Lähtökohtaisesti näin ei voi käydä, koska kallistukset on suunniteltu siten, että hulevedet ohjautuvat pois painovoimaisesti. Kokeumuksen mukaan hulevesiä ei muodostu merkittäviä määriä louhosalueilla. Jos satunnaisia hulevesien pumppauksia joskus jouduttaisiin tekemään, niin nekin jäisivät selkeästi alle 250 m³/d. Pohjaveden tarkkailua ei ole edellytetty nykyisessä luvassa, eikä sitä ole ehdotettu nyt vireillä olevassa hakemuksessakaan. Koska louhinta tehdään selkeästi pohjaveden pinnan yläpuolella, pohjaveden pinnan- ja laaduntarkkailua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Ottamistoiminta ei voi vaikuttaa pohjaveden korkeuteen tai sen virtauksiin. Parhaiten saadaan louhostoiminnan mahdollisia vaikutuksia seurattua pintavesien seurannalla, jota on esitetty tehtäväksi tarvittaessa.

Alueen pintamaat käytetään hyväksi myöhemmin alueen maisemoinnissa. Alueen luonteen takia maisemointi on mahdollista aloittaa vasta toiminnan loppupuolella. Maisemointiin tarvitaan lisäksi puhtaita maita alueen ulkopuolelta. Maisemointitoimenpiteet on selostettu tarkemmin hakemuksen suunnitelmaselostuksessa. Maiden tuonnissa varmistetaan aina, että maat ovat puhtaat ja että niiden alkuperä on tiedossa.

Vastine Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon

Hakija on teettänyt melumallinnuksen, jossa on myös huomioitu sekä hakijan että naapurikiinteistön toimijan yhteismeluvaikutuksia. Mallinnuksen mukaan toimijoiden yhteismelukin pysyy ohjearvoja alapuolelle lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pölyäminen rajoittuu pääosin toiminta-alueelle, eikä ohjearvoja ylittyviä hiukkaspitoisuuksia voi muodostua häiriintyvien kohteiden alueella suuren etäisyyden vuoksi.

Vastine Vesa-Pekka Koivurannan muistutukseen

Korkiavaaran sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä Rovaniemen kaupunkialueelta. Koska kiviainesten kuljetuksen kustannukset ovat huomattavat, on yhteiskunnalle suotuisempaa, että kiviainesten ottoalueet sijaitsevat mahdollisimman lähellä murskeen käyttökohteita. Samalla kuljetuksista aiheutuvat ilmastopäästöt vähenevät merkittävästi, kun kuljetusmatka on mahdollisimman lyhyt. Korkiavaaran alue sijaitsee erittäin suotuisalla paikalla kiviainesten otto ajatellen, sillä kuljetusetäisyydet murskeen pääasiallisiin käyttökohteisiin (Rovaniemen taajama) ovat lyhyet. Korkiavaara on uudessa maakuntakaavassa lisäksi merkitty maa-ainesten ottoalueeksi, joten hakemuksen mukainen toiminta on maankäyttötavoitteiden mukaista. Korkiavaaran alueella ei ole virallista virkistyskäyttöä. Vaaran alueella olevat polut kuitenkin

säilyvät, eikä louhostoiminta estä vaaran muiden osien käyttämistä virkistykseen jatkossakaan.

Vastine Tuulikki Leisten muistutukseen

Koska alue on toiminnassa oleva louhos, maisemointitoimenpiteitä ei ole vielä tehty. Toiminnan jälkeen alue maisemoidaan. Uutta hakemusta varten on tehty kattavia maisemaselityksiä, jolloin on saatu selville miten tuleva louhosalue näkyy maisemassa. Vaikutus maisemakuvaan on suhteellisen vähäinen mm. siksi, että ottamisalueen etelä-/kaakkoispuolella jää edelleen korkealla olevaa maastoa koskematta. Lisäksi pohjoisrinnettäkin jää osittain koskematta ja siinä oleva puusto rajoittaa varsinaisen louhoksen näkymistä. Tehdyn melumallinnuksen mukaan toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä ohjearvoja myöskään mahdollisilla tulevilla asuinalueilla Paavalniemen osayleiskaava-alueella. Toiminta ei siten vaikeuta mahdollista tulevaan kaavoitusta tai rakentamista. Kuljetuksen tapahtuvat yleisellä tiellä, jota hakijalla on oikeus käyttää kuten kaikki muutkin. Toiminnasta aiheutuva melu- ja pölypäästön saadaan hyvin hallintaan, kun toteutetaan hakemuksessa esitettyjä torjuntatoimenpiteitä. Korkiavaaran alueella jää runsaasti maastoa, jota voi jatkossakin käyttää marjastukseen ja virkistykseen.

Vastine Maire Peteri kuolinpesän muistutukseen

Paavalniemen osayleiskaava-alue rajoittuu Kemijoen itäpuolentiehen, eikä ulotu hakija toiminta-alueelle. Muistuttajan mainitsemat lähimmät uuden AP-alueet (pientalovaltainen asuinalue) sijaitsevat osayleiskaavassa lähimmillään noin 600 m etäisyydelle louhosalueelta. Laaditun melumallinnuksen mukaan molempien toimijoiden toiminnasta aiheutuva yhteiskeskäätaso on näillä AP-alueilla pääosin alle 50 dB. Ohjearvo alittuu siten selkeästi myös kaavan AP-alueilla, eikä toiminnasta aiheutuva kohtuuton haittaa mahdollisille uusille asutuksille. Mainitulle leirikeskuksen alueelle on yli 1,7 km etäisyys, eivätkä vaikutukset ulotu siihen saakka. Hakija pyrkii toiminnassaan kuitenkin aina huomioimaan, että toiminnasta aiheutuisi mahdollisimman vähän melu- ja pölyhaittaa. Louhosalueen välittömässä läheisyydessä ei ole virallisia virkistysreittejä tai – alueita. Korkiavaaran alueelle jää runsaasti maastoa, jota voi käyttää virkistykseen jatkossakin. Murskeen kuljetuksissa ei yleensä muodostu merkittävästi pölyämishaittaa, sillä kuljetettava murske on pääosin karkearakeista eikä siten suurin määrin leviä ympäristöön kuljetusajoneuvon lavalta. Suojapeitteiden käyttö ei tavanomaisesti ole tarpeen murskeen kuljetuksissa, eikä tallainen käytäntö ole yleisesti käytössä. Tarvittaessa pölyämisen estämiseksi voi myös murskekuormien pintaa kastella vedellä, mikäli sille ilmenee erityistä tarvetta. Myös työmaateitä voidaan kastella pölyämisen ehkäisemiseksi. Kemijoen itäpuolentie ja Paavalniementie ovat yleisiä teitä, eivätkä niihin liittyvät mahdolliset toimenpiteet (kuten esim. hidas-tetöyssyjen ja suojateiden rakentaminen) kuulu hakijalle.

Vastine Sini-Sisko Kilpeläisen muistutukseen

Tehdyn melumallinnuksen mukaan ohjearvot (55 dB vakituinen asutus / 45 dB vapaa-ajan asutus) eivät ylity lähialueen häiriintyvissä kohteissa. Vaikka ohjearvo ei ylity, niin toiminnasta aiheutuva melu saattaa kyllä vaimeana kantautua varsin pitkälle. Tuulen suunnalla ja voimakkuudella on suuri vaikutus siihen, miten kauas melu kantautuu. Ottaen huomioon, että tuulen suunta vaihtelee ja että toiminta alueella ei

ole jatkuvaa, melun kantautuminen ympäristöön ei kuitenkaan voida pitää merkittävänä viihtyvyyshaittana. Toiminta-alueella työskennellään kahdessa työvuorossa, eikä toiminta-ajan supistaminen hakijan näkökulmasta ole mahdollista, sillä se aiheuttaisi merkittäviä ongelmia työmaan järjestelyissä. Koska toiminta on urakaluonteista, toiminta ei kuitenkaan ole jatkuvaa. Lyhyemmällä päivittäisellä toiminta-ajalla urakoiden ajallinen kesto myös pitkittyisi merkittävästi.

Hakija pyrkii aina siihen, että toiminnasta aiheutuisi mahdollisimman vähän meluhaittaa. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman suojaisiin paikkoihin kalliorintausten ja varastokasojen suojaan. Hakija on esittänyt hakemuksessaan, että tarvittaessa voi suorittaa kertaluonteinen melumittaus tilanteen todentamiseksi, mutta melumallinnuksen mukaan sille ei lähtökohtaisesti olisi tarvetta.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Lapin Louhos Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaamiseen Rovaniemen Korkalon kylän Korkiavaaraan tilalle Palokangas RN:o 698-401-207-3. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle myönnetään maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 890 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei kokonaisottomäärää ylitetä. (MAL 11 §, MAA 6 §)

2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 350 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei sallittua murskausmäärää ylitetä. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytytt ottamistaso sekä hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna. Ennen toiminnan jatkamista on alueella pidettävä aloitustarkastus. (MAL 11 §, MAA 6 §)

4. Luvanhaltijan on teetettävä melumittaus toiminta-alueella sekä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa seuraavalla murskauskerralla. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kuukautta ennen mittaus-ta. Melumittaus tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla. Melumittausraportti on toimitettava lupaviranomaiselle heti sen valmistuttua.

5. Alimmat hyväksytyt ottamistasot ovat hakemuksessa esitetyt +120...+122 (N2000). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin vahvuinen suojakerros. Varsinaisen ottamisalueen ja naa-

purikiinteistöjen rajan välille tulee jättää vähintään 30 m:n koskematon suojavyöhyke, jolle ottamistoimintaa ja varastointia ei uloteta. Ottamisalue tullaan liittämään vierekkäiseen ottamisalueeseen. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava. Sii-
mojen käyttö merkitsemiseen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskaamista saa tehdä ma-pe kello 07:00–21:00
- poraamista saa tehdä ma-pe kello 07:00–21:00
- rikutusta saa tehdä ma-pe kello 08:00–18:00
- räjäytyksiä saa tehdä ma-pe kello 08:00–18:00
- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä ma-pe kello 07:00–22:00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Toiminta-alueelle saa tuoda puhtaita ylijäämämaita ainoastaan ottamisalueen maisemointiin. Puhtaita maa-aineksia saa tuoda maksimissaan 110 000 m³ luvan voimassaoloaikana. (JL 5, 6 §)

9. Ylijäämämaat tulee laadultaan soveltua alueen maisemointikäyttöön. Ylijäämä-
maat tulee sijoittaa suoraan maisemointiin. (JL 5, 6 §)

10. Alueelle ei saa tuoda pilaantuneeksi epäiltyä tai todettua maa-ainesta. Luvanhal-
tijan tulee varmistaa ylijäämämaiden puhtaus. Tarvittaessa maa-aineksen puhtaus on
selvitettävä näyttein. (JL 5, 6 §)

11. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-aineksia kulkeudu Kemijoen itäpuolen-
tielle. Jos maa-aineksia kulkeutuu tielle, luvan haltijan on puhdistettava liittymän kohta
mahdollisimman pian. (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

12. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lä-
himmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–
22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueil-
la melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §,
VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

13. Melun osalta on huomioitava naapuritilalla toiminnassa oleva kalliokiviaineksen
ottotoiminta (Napapiirin Kuljetus Oy). Luvansaajan on osaltaan järjestettävä toimin-
tansa siten, että toiminnasta aiheutuva yhteismelu ei ylitä melutason ohjearvoista
annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.
(YSL 46, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

14. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriytyvien kohteiden suuntaan. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

15. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Kallion louhinta tulee toteuttaa niin, ettei räjäytystyö tai louhos aiheuta turvallisuusriskiä alueella liikkuville ja että toiminnasta aiheutuva melu ja tärinä jäävät mahdollisimman pieneksi. Räjäytystyön suorittajan tulee olla alan ammattilainen ja työ toteutuksessa tulee noudattaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Räjäytyksistä on tiedotettava lähialueen kiinteistöjä etukäteen. Räjäytysten aiheuttama tärinä tulee tarvittaessa mitata. (YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

17. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia häiriytyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

19. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

20. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

21. Öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy alueen maaperään ja pohjaveteen on estettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

22. Alueelle sijoitettavien polttoainesäiliöiden on oltava polttonesteiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä ja katetulla valuma-altaalla varustettuja sekä ylitäytönestimellä varustettuja säiliöitä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueilla maaperä tulee suojata nesteitä läpäisemättömällä pinnoitteella. Alueen tulee olla

reunoiltaan korotettu siten, että vahinkotapauksissa maahan valuva neste ei pääse leviämään ympäristöön. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Koneiden ja laitteiden huolto tulee tehdä ensisijaisesti toiminta-alueen ulkopuolella. Välttämättömiä korjaustoimenpiteitä tehtäessä on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, JL 13 ja 72 §)

25. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet on johdettava laskeutusaltaaseen kiintoaineen poistamiseksi. Laskeutusallas tulee mitoittaa siten, että veden viipymä altaassa on riittävän suuri kiintoaineen poistumiseksi vedestä. Laskeutusallas tulee sijoittaa alueelle siten, ettei altaasta poistuva vesi aiheuta ympäristön luonnontilan tai veden laadun heikkenemistä. Jos ottamisalueelta joudutaan johtamaan kuivatusvesiä toisen maalle tai toisen maalla kulkevaan ojaan, tulee siihen saada maanomistajan suostumus. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Louhokselta pois johdettavista vesistä tulee ensimmäisenä pumppausvuonna ennen tyhjennystä ottaa vesinäyte. Näytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä öljy mikäli se on aistinvaraisesti havaittavissa. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

27. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

28. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimintusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 15 §)

30. Pintamaat tulee säilyttää alueella niin, että ne voidaan hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvit-

taessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

31. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

32. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Vähäistä suuremmista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle ja Lapin ELY-keskukselle. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

35. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9 §)

36. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haitasta koskevista yhteydenotoista ja valituksesta tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

37. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedoista toiminnasta tulee toimittaa lupaviranomaiselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä louhinta- ja murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot vuoden aikana alueelle tuodun puhtaan maa-aineksen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)

- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

38. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Louhinta-alue on niiltä osin aidattava missä on putoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteistiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

40. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

41. Luvanhaltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle louhinnan ja murskaamisen aloittamisista ja lopettamisesta.

42. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

43. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

44. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja louhoksen reunat tulee loiventaa esim. porrastamalla ja pintamaita sekä alueelle tuotavia puhtaita ylijäämämaita käyttäen vähintään kaltevuuteen 1:2–1:3. Ottamisalueen lopulliset turvarakenteet tulee rakentaa sellaisiksi, etteivät ne vaadi jatkuvaa valvontaa ja kunnossapitoa. Alueelle rakennetut suojaaidat tulee purkaa. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasoja ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puun- taimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

45. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin

käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa maisemakuvalla ei tarkoiteta mitä tahansa, yleensä subjektiiviseen arvioon perustuvaa maisemakuvaa, vaan maisemakuvalla tulee olla objektiiviseen arviointiin perustuvia erityisiä kauneusarvoja.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Alueen läheisyydessä ei myöskään ole inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita.

Alue ei sijaitse tärkeällä 1 tai 2 luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros ja polttoaineiden käsittelystä on annettu päätöksessä myöskin määräykset. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole voimassa kuntatason kaavoja. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue sijoittuu maa-ainesten ottamisalueelle (EO) sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M).

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemankuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-ainelain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilman joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm., että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00)

55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, kallion louhinnasta ja murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasi- tusta.

Ympäristönsuojelulain 46 §:n 1 momentin mukaan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien eri toimintojen yhteisvaikutus on lupaharkinnan kannalta huomattava ja näiden toimintojen ympäristölupa-asiat ovat vireillä samassa lupaviranomaisessa, asiat on käsiteltävä ja ratkaistava samanaikaisesti, jollei sitä ole perustelusta syystä pidettävä tarpeettomana. Lapin Louhos Oy:n ja Napapiirin Kuljetus Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemukset on käsitelty samanaikaisesti.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 m. Hakemuksen mukaisen toiminta-alueen lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 550 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta toiminta-alueelta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Alueella ei ole voimassa kuntatason kaavoja. Rovaniemen vaihemaakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue sijoittuu maa-ainesten ottamisalueelle (EO) sekä maa- ja metsätalous-valtaiselle alueelle (M).

Ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (lupamääräykset 1-2)

Jos vuosittainen sallittu ottomäärä taikka vuosittainen maksimi murskausmäärä ylittää, on lupanhakijan ilmoitettava siitä kirjallisesti lupaviranomaiselle heti ylityksen tapahtuessa. (lupamääräykset 1-2)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin otto-suunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (lupamääräykset 3-4)

Määräykset ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (lupamääräykset 5-6)

Toiminta-aikoja on lyhennetty alkuperäisestä hakemuksesta. Asetuksen 800/2010 mukaan lupaviranomaisella on oikeus poiketa esitetyistä aikarajoista silloin, kun se on ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen kannalta erityisen tärkeää. Lupaviranomainen voi antaa tapauskohtaisesti asetusta ankarampia määräyksiä, esimerkiksi naapuruushaittojen vuoksi. (lupamääräys 7)

Asetuksen 800/2010 mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuorma- ja kuljetus lauantaisin klo 7:00–18:00 välisenä aikana. Hakija ei kuitenkaan ole esittänyt sellaisia syitä, jotta toiminta lauantaisin voitaisiin sallia. Kaikki melua aiheuttava toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (lupamääräys 7)

Lupamääräyksillä 8-10 varmistetaan, että ylijäämämaiden hyödyntämisessä kyse ei ole jätteen käsittelystä.

Maa-aineksen kuljettaminen ei saa aiheuttaa haittaa lähiasutukselle eikä vaaraa tienkäyttäjille (lupamääräys 11).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruuksuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä melusta. (lupamääräys 12)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohje-arvoista 993/1992. Ohje-arvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohje-arvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana räsityksenä eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana. (lupamääräys 12)

Ympäristöön aiheutuvan melutason minimoimiseksi ja viereisten alueiden toimijoiden yhteismeluvaikutuksen pienentämiseksi, tulee murskauksen järjestämisessä kiinnittää huomiota murskausaseman sijoittamiseen mahdollisimman alas louhoksessa ja sijoittamalla murskausasema louhintarintauksen läheisyyteen, jolloin rintausta vaimentaa melun leviämistä. Lisäksi murskausaseman melun leviämistä tulee vai-

mentaa sijoittamalla murskausaseman läheisyyteen varastokasoja melusteiksi. (lupamääräys 13)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö melusteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (lupamääräykset 14-15)

Valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 644/2011 säädetään kyseisten töiden työturvallisuudesta. Toimimalla asetuksen mukaisesti ehkäistään myös ympäristölle ja lähialueen asutukselle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Räjäytystyöstä on tarpeen tiedottaa lähimpiä asuin- ja lomakiinteistöjä ennakoon. Tärinän mittaus on tarpeen, mikäli toiminnan epäillään aiheuttavan kohtuutonta haittaa lähialueen asutukselle. (lupamääräys 16)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (lupamääräys 17)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (lupamääräykset 18–19)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (lupamääräykset 18–19)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (lupamääräys 20)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (lupamääräykset 21–23)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumiseriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 24).

Alueelle rakennettavan laskeutusaltaan on oltava mitoitukseltaan riittävä kiintoaineen poistamiseksi vedestä. Laskeutusaltaassa käsiteltyinä kuivatusvedet eivät aiheuta ympäristön luonnontilan tai veden laadullista heikentymistä. (lupamääräykset 25–26)

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (lupamääräykset 27–29)

Jätelain mukaan vaarallisen jätteen siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 29).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (lupamääräys 30)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (lupamääräykset 31–34)

Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (lupamääräys 34)

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 35).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (lupamääräykset 36–37)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan

nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (lupamääräykset 38–40)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (lupamääräykset 39–40)

Lupamääräyksellä varmistetaan, että lupaviranomaiselle menee tieto louhinta- ja murskausjaksoista (lupamääräys 41).

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 41–43).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimpiteet (lupamääräykset 43–44).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 43–44).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla. (lupamääräys 45)

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lapin Louhos Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloitusluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ottamisalue on toiminnassa olevaa maa-ainesaluetta eikä toiminnan aloittaminen aiheuttaisi muutoksia alueen

ympäristöön. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita eikä alue sijoitu pohjavesialueelle.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **7 990 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2023 valvontamaksu on **3 150 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **1 256 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. (YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava **75 000 €** suuruinen MAL 12 §:n mukainen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi. Koska luvan mukainen toiminta-alue on vanhaa maa-ainesaluetta, jota ei ole maisemoitu, joten luvan saajan on toimitettava vakuus viimeistään luvan tultua lainvoimaiseksi.

Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antamaa omavelkaista takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Sama vakuus käy myös toiminnanaloittamisluvan vakuutena. (MAL 12 §, YSL 61 §)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot ja jätetyt muistutukset on otettu huomioon sillä osin, kun ne ovat liittyneet maa-aines- tai ympäristölupahakemukseen.

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aines- ja ympäristöluvan eli ns. yhteisluvan myöntäminen edellyttää, että maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Maa-ainesasetuksen 2 § mukaan ottamissuunnitelmassa on esitettävä ottamisalueen jälkihoito ja arvio jälkihoitokustannuksista ja, mikäli mahdollista, alueen myöhempi käyttö. Lupapäätöksessä on annettu lupamääräykset ottamisalueen maisemoinnista. Maisemointi tulee tehdä ennen luvan päättymistä tai kokonaisottomäärän täyttymistä.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloitusluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ottamisalue on toiminnassa olevaa maa-ainesaluetta eikä toiminnan aloittaminen aiheuttaisi muutoksia alueen ympäristöön. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita eikä alue sijoitu pohjavesialueelle.

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa maa-ainesten ottamisalueelle (EO). Ympäröivä alue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), jota käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta voi käyttää myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin käyttötarkoituksiin, kuten muun muassa maa- ja kiviainesten ottoon. Hakemuksen mukaisen alueen läheisyydessä ei ole virkistysalueeksi merkittyä aluetta tai aluetta, joka on suojeltu virkistystarkoituksessa.

MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaan murskaamon tulee sijoittua yli 300 m etäisyydelle asuin- tai lomarakennuksesta. Muistutuksissa mainittu Paavalniemen osayleiskaava-alue sijoittuu yli 500 m etäisyydelle hakemuksen mukaiselta toiminta-alueelta eli MURAUS-asetuksen mukaiset vähimmäisetäisyydet mahdolliseen asutukseen täytyvät.

Maa-aineslaissa kauniilla maisemakuvalla ja luonnon merkittävillä kauneusarvoilla tarkoitetaan tarkasteltavan kohteen tai sitä ympäröivän maiseman kauneutta. Maisema voi tarkoittaa sekä luonnon- että kulttuurimaisemaa. Maiseman kauneutta voidaan tarkastella kohteesta ympäristöön tai ympäristöstä kohteeseen päin. Kaunis maisema ei ole mikä tahansa maisema, vaan sen tulee sisältää objektiiviseen arviointiin perustuvia kauneusarvoja. Kaunis maisemakuva ja luonnon merkittävät kauneusarvot kytkeytyvät käsitteinä toisiinsa. Maa-aineslupaharkinnassa kaunis maisemakuva ja luonnon merkittävät kauneusarvot voivat aiheuttaa erilaisia tulkintoja, koska maiseman kauneus voidaan nähdä subjektiivisesti. Geologisen kohteen kauneusarvoihin vaikuttaa usein kohteen erottuminen ja rajautuminen muusta ympäristöstä. Kaunista maisemakuvaa tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja voivat edustaa esimerkiksi harjut, dyynit, moreenikummut tai kalliot, jotka erottuvat merkittävästi luonnon- tai kulttuurimaisemassa ja joilta on laaja näköala ympäristöön. Maisemakuvaan ja kauneusarvoihin vaikuttavat myös geologiset pienkohteet, kuten harjujen supat ja painanteet tai kallioalueiden lohkariekit ja porrastasantteet.

Maa-aineslain tarkoittamia erikoisia luonnonesiintymiä voivat olla sekä geologiset että biologiset esiintymät. Erikoinen luonnonesiintymä poikkeaa tavanomaisesta esimerkiksi visuaalisilta, geologisilta tai biologisilta ominaisuuksiltaan. Erikoisuutta ilmentävät esiintymän harvinaisuus tai uhanalaisuus. Esiintymää voidaan pitää erikoi-

sena esimerkiksi, jos sen muoto, rakenne tai syntyhistoria eroavat alueen muista vastaavista esiintymistä. Esiintymän biologiset ja geologiset tekijät korostavat usein toisensa erikoista luonnetta ja merkitystä. Erikoisilla luonnonesiintymillä on usein luonnontieteellistä, maisemallista ja opetuksellista merkitystä.

Lupapäätöksessä on annettu määräykset melusta ja tärinästä, päästöistä ilmaan, päästöistä maaperään ja pohjaveteen, jätehuollosta, häiriö- ja poikkeustilanteista sekä toiminnan tarkastamisesta, tarkkailusta ja raportoinnista sekä ennaltavarautumiseen vahinkojen varalle.

Päätöksessä melua on rajoitettu lyhentämällä toiminta-aikoja. Toiminnasta aiheutuvan melun vähentämisestä toiminnan sijoittamisella murskausasema ja sen melulähteet toiminta-alueen alimmalle kohdalle siten, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. Myös varastokasat tulee sijoittaa alueelle niin, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Melua on tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä.

Toiminnan aiheuttamaa melutasoa ja melun leviämistä lähiympäristöön on arvioitu melumallinnuksella, joka on tehty kahdesta eri loughintavaiheesta. Lapin Louhos Oy:n toimintojen melutasot asuinrakennuksin ja loma-asuntojen kohdalla eivät melumallinnuksen perusteella ylitä niille asetettuja raja-arvoja toiminnanharjoittajan toimiesassa yksin. Louhinnan vaiheessa 2 noin puolet Paukanpalon luonnonsuojelualueesta on 45-46 dB päiväajan keskiäänitasossa. Mikäli toiminnanharjoittajien loughinta- ja murskausjaksot tapahtuvat yhtä aikaa, toiminnasta aiheutuu yhteismelua. Melumallinnuksen mukaan loughinnan ja murskauksen yhteismelutilanteessa melu ei ylitä melutason päiväohjearvoa 55 dB asuinrakennusten kohdalla eikä päiväohjearvoa 45 dB lomarakennusten kohdalla. Paukanpalon luonnonsuojelualue on kokonaisuudessaan 45 dB päiväajan keskiäänitasossa.

Päätöksessä on annettu määräys melunmittaamiseen seuraavalla murskauskerralla. Lupaviranomainen voi lisäksi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melu- ja pölymittauksia häiriytyvissä kohteissa ja antaa melun- ja pölyn sekä tärinän torjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä.

Maa-ainelain 9 §:n mukaan maa-ainesten ottajalla on velvollisuus korvata vähäistä suuremmat vahingot ja haitat lähialueiden kiinteistöjen omistajille. Jos maa-ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä olevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävänä vähäisenä, on kiinteistön omistajalla ja haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus aiheutuneesta haitasta. Mikäli korvauksesta ei sovita, niin korvausta on haettava viiden vuoden kuluessa vahingon tai haitan aiheutumisesta asianomaiselta maanmittaustoimistolta.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 29.3.2033 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 4.4.2023.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Jätelaki (646/2011)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Maa-ainelaki (555/1981)

Muinaismuistolaki (295/1963)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Päätös (sähköpostitse)

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Lapin ELY-keskus

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Päätöksen antamista koskeva kuulutus ja lupapäätös pidetään nähtävänä 4.4.2023 alkaen 38 päivää Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa https://rovaniemi.cloudnc.fi/fi-FI/Kuulutukset/Maaainesluvat_ja_ymparistoluvat. Ilmoitus päätöksen antamisesta julkaistaan myös Lapin Kansa-sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.